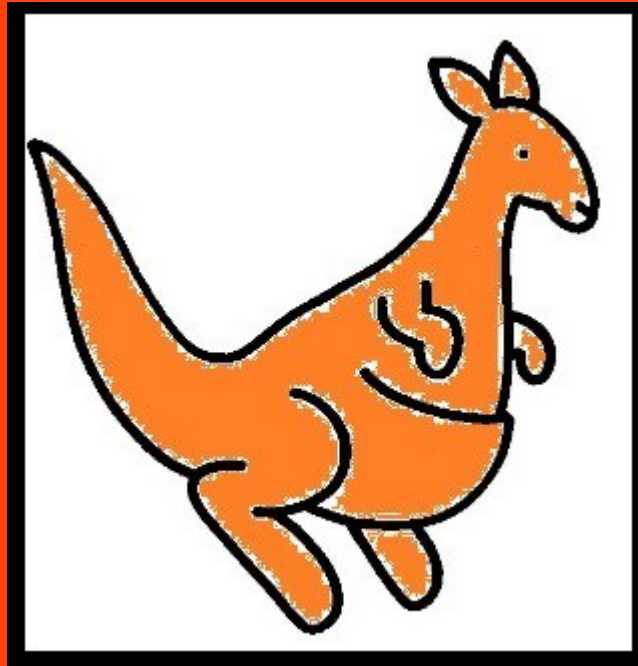

PIKKUKENGURUN KODIN

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA 2015

PIKKUKENGURUN KOTI OY

- PikkuKengurun Koti Oy on yrittäjäpariskunta Minna ja Pekka Taipaleen perustama yksityinen päiväkotikoti Iisalmen Simonniemessä. Päiväkotikoti sijaitsee ihanteellisella paikalla lähellä luontoa sekä kaupungin palveluita.
- PikkuKengurun Kodissa on paikkoja 70 lapselle. Päiväkodissa toimii neljä ryhmää: Noosa ja Mungo (0-2 v), Tasman (3-5 v), sekä Kakadu (esikoulu). Lisäksi päiväkodilla toimii tarvittaessa koululaisten iltapäiväkerho.
- PikkuKengurun Koti on ilmapiiriltään lämminhenkinen päiväkotikoti, jossa tavoitteena on toimia avoimessa yhteistyössä vanhempien kanssa.

HENKILÖKUNTA

- PikkuKengurun Kodissa työskentelee yksitoista työntekijää. Henkilökunta koostuu tällä hetkellä kuudesta lastentarhanopettajasta, kolmesta lastenhoitajasta ja erityisohjaajasta sekä ruoka- ja siivousvastaavasta.
- Ammattitaitoinen henkilökunta suunnittelee toimintaa lapsilähtöisesti ja ryhmän tarpeesta käsin. Toimintaa ohjaavat sekä valtakunnallinen että lisälmen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma ja PikkuKengurun Kodin oma varhaiskasvatussuunnitelma.
- Henkilökunta kehittää ammattitaitoaan osallistumalla alan koulutuksiin.

KASVATTAJAN ROOLI

- Henkilökunta toimii kasvattajana tiiviissä yhteistyössä lasten vanhempien kanssa.
- Ryhmän aikuinen tarjoaa lapselle lämmintä myötäelävää läheisyyttä mikä kehittää lapsen tunteiden säätelyä ja hallintaa.
- Kasvattaja pyrkii täyttämään lapsen tarpeet kehitysvaiheiden mukaan. Lapselle on tärkeää osoittaa että hän on huomion ja hoivan arvoinen.
- Henkilökunta toimii roolimallina arjen tilanteissa. Lapsi oppii tarkkailemalla ympäristöään ja matkimalla näkemäänsä.
- Aikuinen auttaa lasta ymmärtämään päiväkodin säännöt ja johdonmukaisella toiminnallaan luo lapselle turvallisen kasvu ympäristön.

ARVOT JA PAINOTUKSET

- Toiminta-ajatuksena on huomioida lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Lapselle halutaan taata kiireetön ja rauhallinen arki. Tavoitteena on, että aikuisilla olisi aina aikaa kohdata lapsi.
- Arvostamme lapsen ainutlaatuisuutta ja perheiden monimuotoisuutta. Pyrimme, että jokainen tuntee itsensä hyväksytyksi omana itsenään.
- Päiväkodissamme toimii englannin ja viron kielen kielikerhot. Tällä toimintakaudella englannin kielikerho järjestetään oman henkilökunnan voimin. Viron kielikerhoa ohjaa Merike Sirelpuu. Kielikerhoissa tutustutaan vieraaseen kieleen laulujen, leikkien ja tarinoiden kautta.
- Haluamme kehittää toimintaamme huomioiden lasten ja vanhempien palautteet sekä kiinnostuksenkohteet. Toimintamme on joustavaa ja tarpeen mukaan helposti muunneltavissa.
- Haluamme tarjota lapsille elämyksellisiä päiviä PikkuKengurun Kodissa. Kannustamme lapsia itsenäiseen yrittämiseen ja oppimiseen. Erheitä sallitaan ja onnistumisista iloitaan yhdessä.

KASVATUSKUMPPANUUS

- PikkuKengurun Kodissa kasvatuskumppanuus on tärkeässä roolissa. Kasvatuskumppanuuden myötä henkilöstö ja vanhemmat ovat tietoisesti sitoutettu toimimaan lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseksi. Kasvatuskumppanuus on vanhempien ja henkilöstön tasavertaista vuorovaikutusta, jossa pyritään kiireettömyyteen ja säännöllisyyteen.
- Lapsen kasvatustavastuu ja -oikeus ovat ensisijaisesti vanhemmalla. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että vanhemmilla tulee olla mahdollisuus osallistua omaa lastaan koskeviin kasvatusteskusteluihin ja lapsikohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen.
- Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää. Pyrimme osallistamaan lasten vanhemmat toimintaamme ja painotamme avoimuutta ja yhteistyön tärkeyttä heti ensikohtaamisesta ja tutustumiskäynnistä alkaen.

MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ

Moniammatillinen verkostoyhteistyö edistää laadukasta varhaiskasvatustyötä.

- **Sosiaali- ja terveystoimi**

- Lasten neuvola
- Lapsiperheiden sosiaalityö
- Fysio-, toiminta- ja puheterapeutit
- Lasten ja nuorten palvelut

- **Kulttuuritoimi**

- Näyttelyt
- Museot
- Konsertit
- Kirjasto

- **Perusopetus**

- Yhteiset tapahtumat
- Tiedonsiirtopalaverit
- Varhaiskasvatuksen oppilashuoltoryhmä

- **Vapaa-aikakeskus**

- Liikuntatapahtumat

- **Iisalmen evankelisluterilainen seurakunta**

- Lasten kirkot
- Esioppilaiden siunaaminen

HOIDON, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS

- Varhaiskasvatuksessa nivoutuu yhteen tavoitteellinen hoito, kasvatust ja opetus, jotka painottuvat erilaisilla eri-ikäisillä lapsilla. Näiden tavoitteena on edistää lapsen myönteistä minäkäsitystä, lapsen ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja sekä ajattelun että kielen kehittymistä.
- Hyvä hoito ja perustarpeista huolehtiminen muodostavat perustan toiminnalle varhaiskasvatuksessa sekä edistää lapsen aktiivista oppimista.
- Arkipäivän tilanteet sekä fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö muodostavat pohjan pedagogiselle toiminnalle. Kasvattajan tehtävänä on luoda oppimisympäristö, joka kannustaa lasta leikkimään, tutkimaan, liikkumaan ja ilmaisemaan itseään.

KIELELLINEN KEHITYS JA ILMAISU

- Kielen kehityksellä on keskeinen merkitys persoonallisuuden, kommunikoinnin ja myönteisen minäkuvan syntymisessä.
- Se on perustana lapsen ajattelulle, mielikuvitukselle ja sosiaalisten taitojen muodostumiselle sekä vaikuttaa oppimisvalmiuksien rakentumisessa.
- Kasvattajan tehtävä on eläytyä ja reagoida lapsen vuorovaikutusaloitteisiin, jolloin lapsi rohkaistuu kommunikoimaan.
- Kasvattaja omalla kielellään, murteellaan, sanoittaa ja jäsentää lapsen ympäröivää maailmaa ja tutustuttaa kielen rikkauksiin sekä harjoittaa kuuntelutaitoja.
- Kasvattaja tukee lasta hahmottamaan omia tunnetilojaan ja nimeämään niitä.

ERI KIELI- JA KULTTUURITAUSTAISET LAPSET PÄIVÄKODISSAMME

S2 - SUOMI TOISENA KIELENÄ

- Toisena kielenä tarkoitetaan kieltä, jota opitaan kohdekielisessä ympäristössä, mutta ei ole puhujan äidinkieli.
- Varhaiskasvatukseen osallistuminen tukee lapsen vieraan kielen oppimista luonnollisten tilanteiden kautta niin muiden lasten kuin kasvattajien kanssa. Kasvattaja havainnoi aktiivisesti lapsen kielen kehitystä. Näiden lisäksi lapsi tarvitsee järjestelmällistä ohjausta suomen kielen omaksumiseen ja käyttämiseen.
- Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeässä roolissa esim. vasut, suomalainen varhaiskasvatus, kotouttaminen
- Vastuu lapsen oman äidinkielen ja kulttuurin säilyttämisestä ja kehittämisestä on perheellä

LEIKKIÄMINEN

- Leikki on lapselle ominainen tapa toimia. Leikkiessään lapsi ilmentää ajatuksiaan ja tunteitaan. Leikki tukee lapsen emotionaalista, kognitiivista ja sosiaalista kehitystä.
- Lasten leikki muuttuu iän myötä vuorovaikutuksellisemmaksi ja pitkäkestoisemmaksi.
- Kasvattajat ymmärtävät leikin merkityksen kuvittelukyvyn, toisen asemaan asettumisen, sosiaalisten taitojen, kielen oppimisen ja liikunnallisten taitojen kannalta.
- Kasvattajan tulee arvostaa lapsen leikkiä antamalla aikaa, tilaa ja vapautta leikkiin.

TAITEELLINEN KOKEMINEN JA ILMAISEMINEN

- Lapset kokevat taidetta havaitsemalla, kuuntelelmalla, tuntemalla ja luomalla.
- Taiteen avulla lapset saavat omakohtaisia aistimuksia ja kokemuksia, joiden avulla heidän itsetuntonsa ja -tuntemuksensa rakentuu ja vahvistuu sekä he tulevat tietoisiksi omasta osaamisestaan ja vahvuuksistaan.
- Taide auttaa lasta käsitteämään omia tunteitaan sekä hahmottamaan omia arvostuksia, asennoitumista sekä näkemyksiä.
- Taiteen kokeminen tapahtuu ohjatuissa tuokioissa ja omatoimisesti kokien. Lapsen omatoimisuutta, mielikuvitusta ja luovuutta tuetaan tarjoamalla tilaa, aikaa ja materiaaleja.

TUTKiMiNEN

- Lapsi on synnynnäisesti utelias, aktiivinen ja kiinnostunut. Ihmettely ja tutkiminen on lapselle luontaista.
- Lapselle on tarjottava oppimisympäristö, joka on innostava, monipuolinen ja mielenkiintoinen. Oppimisympäristön tehtävänä on luoda lapselle tunne tutkimisen merkityksellisyydestä.
- Tutkiminen tukee ja vahvistaa lapsen ajattelua, ongelmanratkaisua ja mielikuvistusta. Yrityksen, erehdyksen ja oivalluksen kokemus ylläpitää ja vahvistaa oppimisen iloa.
- Tutkimiseen lapsi käyttää kaikkia aistejaan ja ne ohjaavat tiedonhankintaa ja oppimista.

LIKKUMINEN

- Päivittäinen liikkuminen on lapsen hyvinvoinnin ja terveen kasvun perusta. Liikunnallisen elämäntavan kehittyminen alkaa jo varhaislapsuudessa.
- Liikkuminen on lapselle luontainen tapa tutustua itseensä ja kehoonsa, toisiin lapsiin ja ympäristöön.
- Liikkuessaan lapsi kokee iloa, ajattelee, ilmaisee tunteita ja oppii uutta.
- Kasvattajat mahdollistavat lapselle monipuolisen liikunnan harrastamisen ikätasoisesti pihalla ja sisätiloissa. Monipuolisella liikunnalla tuetaan lapsen motorista kehitystä ja sitä havainnoidaan säännöllisesti.
- Liikunta arjessa:
  - Leikkipuistot
  - Pihapelit ja -leikit
  - Salivuorot Edvin Laineen koululla
  - Yhteistyökumppanien järjestämät liikuntatapahtumat
  - Kansalliset liikuntakampanjat

SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT

- Sisällölliset orientaatiot toimivat kasvattajien työvälineinä. Ne eivät ole oppiaineita vaan laajoja kokonaisuuksia, joilla on tarkoitus kehittää lapsen valmiuksia hahmottaa ympäröivää maailmaa.
- Muodostavat kehyksen siitä, millaisia kokemuksia, tilanteita ja ympäristöjä tulee muodostaa, jotta lapsen kasvu ja kehitys etenisivät tasapuolisesti.
- Eri orientaatioiden aiheet, ilmiöt ja sisällöt liitetään lapsen lähiympäristöön, arkeen ja konkreettisiin kokemuksiin.

MATEMAATTINEN ORIENTAATIO

- PikkuKengurun Kodissa lapset harjoittelevat matemaattisia taitoja ikätasonsa mukaan arjen tilanteissa pelaten, rakennellen, liikkuen ja laulaen.
- Matemaattiset taidot luovat pohjan lapsen ajattelulle, kehittymiselle, avaruudelliselle hahmottamiselle ja ongelmanratkaisukyvyille.
- Se opettaa luokittelemaan, vertailemaan, mittaamaan, laskemaan sekä pääättelemään.
- Matematiikka arjessa:
  - Kannustaminen omaan ajatteluun sekä ongelmanratkaisuun
  - Aamupiirit, päiväjärjestys
  - Lautapelit
  - Leikit
  - Ruokailutilanteet
  - Nimenhuudot

LUONNONTIETEELLINEN ORIENTAATIO

- Lapset syventyvät elollisen luonnon ilmiöihin havainnoimalla, tutkimalla ja kokeilemalla.
- Lasta ohjataan tekemään havaintoja kaikilla aisteillaan, jolloin hän saa omakohtaiseen kokemukseen perustuvia elämyksiä luonnon monimuotoisuudesta.
- Luonnontieteellisen orientaation aiheet eläimiseen ja kasveineen löytyvät lapsen lähiympäristöstä eri vuodenaikoina niin ulkoa kuin sisältäkin.
- Lasta ohjataan ympäristön vaalimiseen ja arvostamiseen sekä kestäväan kehitykseen.
- Luonnontieteet arjessa:
  - Askartelu luonnonmateriaaleista
  - Luontoretket
  - Leipominen
  - Terveelliset elämäntavat (nukkuminen, ruokailu, ulkoilu)

HISTORIALLIS- YHTEISKUNNALLINEN ORIENTAATIO

- Kasvattaja tutustuttaa lapsen omaan kotiseutuun ja sen historiaan.
- Kasvattajan tehtävänä on perehdyttää lapsi oman paikkakunnan nähtävyyksiin ja historiallisiin kohteisiin.
- Lapselle muodostuu käsitys menneisyydestä ja nykyajasta niistä kertovien dokumenttien ja esineiden avulla.
- Päiväkodin arjessa:
  - Vierailut museoissa
  - Kulttuuri
  - Perinteet

ESTEETTINEN ORIENTAATIO

- Lapsen tulee saada omakohtaisia kokemuksia taiteesta, joiden avulla hänen itsetunto rakentuu ja vahvistuu.
- Lapsi tulee tietoiseksi osaamisistaan ja vahvuuksistaan.
- Lapsen tunnetaitoja voidaan kehittää monipuolisilla ja luovilla toimintatavoilla.
- Estetiikka arjessa:
  - Musiikki
  - Käsityöt
  - Kuvataide
  - Kirjallisuus
  - Tanssi
  - Draama

EETTINEN ORIENTAATIO

- Eettisessä orientaatioissa pyritään ohjaamaan lasta pohtimaan oikeaa ja väärää, totuutta ja valhetta, hyvää ja pahaa.
- Päivittäisten tapahtumien yhteydessä voidaan käsitellä luontevasti oikeuden mukaisuuden, tasa-arvon, kunnioituksen ja vapauden kysymyksiä.
- Tavoitteena on auttaa lasta tunnistamaan omia tunteitaan ja oppii arvostamaan itseään sekä muita ihmisiä.

USKONNOLLISKATSOMUKSELLINEN ORIENTAATIO

- Uskonnollis-katsomuksellisen orientaation pohjan muodostavat uskonnolliset, hengelliset ja henkiset asiat sekä ilmiöt.
- Lähtökohta on tutustua lapsen omaan uskontoon tai katsomuksen perinteisiin ja tapoihin.
- Lapselle tarjotaan mahdollisuuksia hiljentymiseen ja ihmettelyyn sekä kysymyksiin ja pohdintaan uskonnollis-katsomuksellisten asioiden kanssa.
- Yhteistyö kodin kanssa koetaan tärkeäksi erilaisten vakaumusten kunnioittamiseksi.
- Uskonto ja katsomus arjessa:
  - Lasten kirkot
  - Juhlapyhät

ERITYINEN TUKEA

- Päivähoidossa ja esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus saada tehostettua tai erityistä tukea kehitykselleen ja oppimiselleen, mikäli hänellä on siihen tarvetta fyysisen, tiedollisen, taidollisen, tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksensä alueella. Tuen tarpeen määrittelyn lähtökohtana ovat vanhempien ja henkilöstön havainnot ja arvio lapsesta tai jo aiemmin todettu tuen tarve.
- Tuen tarpeen arviointi on osa lapsen varhaiskasvatus-/ esiopetussuunnitelmaa ja siihen voivat osallistua myös eri alojen asiantuntijat, jotka suunnittelevat ja toteuttavat lapsen tarvitsemat kuntoutus-, terapia-, tutkimus- ja erityisopetuspalvelut moniammatillisena yhteistyönä yhdessä vanhempien kanssa.

PIKKUKENGURUN KODIN ESIOPETUS

- Esiopetus pohjautuu Opetushallituksen määrittämiin esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014) sekä Iisalmen kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmaan (2010).
- Esiopetus on suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta. Esiopetusta määrittelee perusopetuslaki. Sen tehtävänä on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tietoinen ja tavoitteellinen tukeminen.
- Tavoitteena on saavuttaa lapselle hyvä kouluvalmius. Lapsen kehityksessä tavoitellaan sellaista henkistä sekä ruumiillista kypsyyssastetta, joka on edellytyksenä kouluelämään sopeutumiselle.
- Lapsen esiopetuksen yksilöllistämiseksi lapselle laaditaan yksilöllinen esiopetussuunnitelma yhteistyössä lapsen vanhempien kanssa.
- PikkuKengurun kodissa on käytössä *Pikkumetsän esiopetus* -materiaali sekä harjoituskirja. Kirjassa tehtävät painottuvat kielellisen tietoisuuden sekä matematiikan harjoituksiin.

ESIOPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

- Tavoitteena on edistää lasten joustavaa siirtymistä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen kouluun.
- Esiopetus rakentuu oppimiskäsitykselle, jonka mukaan lapsen oppiminen perustuu aiempaan tietoon ja oppimiskokemuksiin.
- Opettajan keskeisiä tehtäviä on tunnistaa lapsen oppimistyyli ja tätä kautta vahvistaa lapsen oppimisvalmiuksia ja minäkuvaa.
- Esiopetuksen työtavat muodostuvat yhteisistä keskusteluista ja kysymyksistä, leikistä, leikinomaisesta tutkimisesta, kokeilusta, tiedon hankinnasta ja ongelmanratkaisusta.
- Esiopetuksen tavoitteet ja toimintatavat liittyvät jokapäiväisiin tilanteisiin ja lapsen lähiympäristöön. Esiopetuksessa puhutaan oppimiskokonaisuuksista, jotka opettaja muodostaa lasten mielenkiinnonkohteista sekä opetuksen yhteisistä tavoitteista.